

Schenking met voorbehoud van vruchtgebruik belast

nieuws

legal, profit, non-profit, particulieren,

14 april 2016

Iedereen die vandaag met vermogensplanning bezig is, werd begin april met verstomming geslagen. Een schenking met voorbehoud van vruchtgebruik van gelden en effecten zal voortaan belast worden met de erfbelasting. Dit standpunt publiceerde de Vlaamse belastingadministratie (Vlabel) op haar website.

Door deze onverwachte visie van Vlabel, zal deze dagelijkse praktijk van de schenking met voorbehoud van vruchtgebruik, zowel rijke als gewone mensen treffen. Bankiers, accountants, verzekeraars, notarissen en juristen, zitten met de handen in het haar....

Wat is nu zo een schenking met voorbehoud van vruchtgebruik?

Het is een zeer gangbare praktijk in de vermogensplanning om roerende goederen reeds tijdens het leven weg te schenken. Op die manier maken de goederen geen deel meer uit van het vermogen van de erflater en wordt de erfbelasting vermeden. Praktisch doet de schenker echter niet vaak een schenking in volle eigendom, maar eerder een schenking met voorbehoud van vruchtgebruik. De begiftigde ontvangt in dat geval het geschonken goed slechts in blote eigendom. De vruchtgebruiker/schenker heeft dan het recht om er de vruchten van op te strijken, dit zijn bv. de interesten van spaartegoeden en kapitalen, dividenden en opbrengsten van aandelen en effectenportefeuilles, ... Schenken met voorbehoud van vruchtgebruik laat de schenker dus toe een zeker inkomstenbehoud te organiseren. Bovendien heeft de vruchtgebruiker door het eraan gekoppelde beheersrecht een sterke controle. Schenkt men bedrijfsaandelen, dan kan mits een gepaste statutaire clausule, via de schenking met voorbehoud van vruchtgebruik ook het behoud van stemrecht over de aandelen georganiseerd worden en zodoende de controle over het bedrijf zelf.

Onder welke vorm kan deze schenking met voorbehoud van vruchtgebruik gebeuren?

Bij heel wat roerende schenkingen is een notaris vereist en kan men dus niet werken met een handgift. Enkele veel voorkomende voorbeelden uit de praktijk zijn het schenken van aandelen of beleggingen op naam en het schenken met voorbehoud van vruchtgebruik. Omtrent de mogelijkheid van een bankgift met voorbehoud van vruchtgebruik bestaat discussie, waardoor

men dit ook best vermijdt. Een authentieke akte dringt zich dus op...

Schenking voor Belgische of Nederlandse notaris?

Indien u schenkt voor een Belgische notaris, is er geen ontkomen aan: u betaalt een schenkbelasting van 3% (in rechte lijn en tussen partners) of 7% (tussen alle anderen). U betaalt deze schenkbelasting wel op de volle eigendom, ook al schenkt u met voorbehoud van vruchtgebruik. Deze schenkbelasting werkt wel bevrijdend, zodat uw erfgenamen nooit nog schenkbelasting of erfbelasting zullen betalen.

Indien u dergelijke schenking niet laat registeren in België, maar de akte laat verleiden door een Nederlandse notaris, dan hoeft hier geen schenkbelasting op te worden betaald. Ook een Nederlandse notaris stelt een zgn. authentieke akte op die dezelfde waarde heeft als deze van een Belgische notaris. Er zijn op een schenking van roerende goederen voor een Nederlandse notaris evenwel geen Belgische schenkbelastingen verschuldigd, maar ook geen Nederlandse. Enkel het ereloon van de Nederlandse notaris zal dienen betaald te worden. Het belangrijkste risico ten opzichte van zijn Belgische collega blijft wel dat de schenker hier nog 3 jaar (7 jaar voor familiebedrijven in Vlaanderen) in leven moet blijven om de erfbelasting te vermijden. Eens deze risicotermijn overschreden is en de schenker niet binnen deze 3 jaar overlijdt, dient men dan met zekerheid geen erfbelasting meer te betalen. Tot op heden werd dit standpunt gedurende vele jaren zonder discussie aanvaard...

Nieuw standpunt Vlabel: onwettig?

Vlabel heeft echter op 4 april 2016 op haar website een standpunt gepubliceerd waaruit kan afgeleid worden dat gesplitste inschrijvingen van gelden en effecten worden vermoed een bevoordeling te zijn en zullen worden onderworpen aan de erfbelasting, behoudens tegenbewijs (standpunt Vlabel).

M.a.w. zullen schenkingen met voorbehoud van vruchtgebruik waarbij geen schenkbelasting werd betaald (zoals voor de Nederlandse notaris) voortaan toch belast worden met een erfbelasting, ook als de schenker de voormelde risicotermijn van 3 jaar overleeft. De facto komt het erop neer dat men de erfbelasting enkel kan vermijden op een schenking met voorbehoud van vruchtgebruik indien de schenking wordt geregistreerd in België en indien er dus schenkbelasting is betaald aan 3 % of 7 %. Maar moet u nu al in paniek schieten en wat zijn nu nog de mogelijkheden? Indien u toch wil schenken met voorbehoud van vruchtgebruik dan moet dit gebeuren vóór 1 juni 2016. Het standpunt van de Vlaamse Belastingdienst zou immers maar van toepassing zijn op inschrijvingen vanaf die datum. Het zal dus van belang zijn om de schenking nog tijdig uit te voeren. Voor diegene in het verleden moet u zich geen zorgen maken.

Het nieuwe standpunt is enkel van toepassing op schenkingen met voorbehoud van vruchtgebruik van effecten en geldbeleggingen. Schenkingen van andere goederen dan effecten en geldbeleggingen met voorbehoud van vruchtgebruik en schenkingen in volle

eigendom met een last tot betaling van een lijfrente zullen nog steeds kunnen gebeuren met toepassing van de risicotermijn voor de Nederlandse notaris zoals voorheen . Maar niet te vroeg victorie kraaien: deze risicotermijn zou dan wel volgens insiders worden verlengd, maar daarover is momenteel geen officiële bevestiging.

Tom Cooreman

Check atern.io/nieuws voor
meer finance, tax en legal
nieuws.

aternio